

Revisionsplan 2019

Kommunrevisorerna

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprovning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

Enligt kommunallagen 12 kap 1§ ska revisorerna pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

I revisionsarbetet beaktas även de rekommendationer och utkast till rekommendationer som Skyrev (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) utger.

Revisorerna ska årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionsred. Granskning ska ske på samma sätt i kommunala bolag, genom de lekmanrevisorer som utsetts i bolagen och stiftelserna.

Revisionen ska vara framåtsyftande, leda till utveckling, förbättring och en effektivare verksamhet. Den ska även vara en tillgång i det demokratiska arbetet och ett stöd för arbetet i styrelser och nämnder.

För att klara detta uppdrag, och kunna uttala oss i ansvarsfrågan, måste vi prioritera och planera våra insatser. Därför gör vi en kontinuerlig analys av väsentlighet och risk för alla nämnder/styrelser, vilken ligger till grund för denna revisionsplan.

Revisionen arbetar aktivt med sin riskanalys vilket gör att revisionsplanen kan komma att uppdateras under året.

Revisionen ska årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. Den årliga granskningen av verksamheten genomförs genom grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen genomförs genom att fortlöpande ta del av mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom djupare dialogmöten med nämnder och verksamhet. Vidare granskas nämndernas interna kontroll.

Fördjupade granskningar genomförs utifrån vår risk- och väsentlighetsbedömning samt erfarenheterna från den grundläggande granskningen inkluderat möten med nämnder och styrelse.

Utgångspunkten för vår granskning är de mål och uppdrag som fullmäktige gett kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag.

Vårt arbete dokumenteras fortlöpande i revisionsrapporter och i skrivelser till berörda styrelser och nämnder. Rapporterna delges kommunfullmäktige i en förkortad version. På revisorernas hemsida finns möjlighet att läsa rapporterna i sin helhet.

Vi lämnar årligen en redogörelse till kommunfullmäktige för vårt arbete. Vi kan rikta anmärkning mot nämnder, beredningar och enskilda förtroendevalda och ska i vår revisionsberättelse uttala oss om ansvarsfrihet tillstyrks eller inte.

Kommunrevisorerna

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen samt dess företag är ett viktigt instrument för ägarens (kommunfullmäktiges) kontroll och uppföljning. Som lekmanrevisorer granskar vi därför även den verksamhet som bedrivs i bolagen.

Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande styrperspektiv där ägardirektiven och kommunstyrelsens uppsikt är viktiga inslag. Avsikten med den samordnade revisionen är att stora delar av den kommunala verksamheten ska kunna granskas och prövas med helhetssyn och samlade bedömningar.

Lekmannarevisorns uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följs. Granskningen ska ske enligt god sed och resulterar i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via bolagens styrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen avseende kommunen.

För att beakta helhetssyn i hela den kommunala verksamheten har revisorerna även samverkan och informationsutbyte med andra revisorer i gemensamma nämnder, finansiella samordningsförbund och andra kommunala företag.

Har du frågor, synpunkter eller funderingar får du gärna höra av dig till revisionen genom ordförande Ewa Miller, 070- 622 03 04

Besök även gärna vår hemsida under www.umea.se/revision, där revisionsplan, granskningsrapporter och annan information finns.

Kommunrevisorerna

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Granskning av delårsrapport

Revisorerna ska årligen granska kommunens delårsrapport. Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om. Syftet med granskningen är att bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning vid angiven tidpunkt och om rapporten är upprättad enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (KBRL) och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen av delårsrapporten är översiktlig. Granskningsuppdraget ställer inte krav på att alla verksamheter ska ha granskats. Det handlar istället om en mera översiktlig bedömning.

Utifrån genomförd granskning av delårsrapporten, lämnar revisorerna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsboks slutet.

Granskning av årsredovisning

Revisorerna ska årligen lämna en revisionsberättelse. Syftet med granskningen av årsbokslut och årsredovisning är främst att erhålla tillräckliga underlag/revisionsbevis för revisorernas uttalanden i revisionsberättelsen om räkenskaperna ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning samt om redovisningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse redovisas i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (KBRL) samt god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Granskningen av kommunens och kommunkoncernens årsredovisning genomförs genom att följande frågor besvaras:

- Är räkenskaperna för Umeå kommun rättvisande?
- Är årsredovisningen upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning?
- Är redovisat resultat förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Har de av fullmäktige fastställda målen för kommunen följts upp och redovisas detta i årsredovisningen?
- Ger uppföljningen underlag för att uttala sig om grad av måluppfyllelse?

Kommunrevisorerna

Grundläggande granskning

Dialogmöten med presidier, styrelse och nämnder

Som ett led i den grundläggande granskningen träffar revisorerna styrelse och nämnder under året. Specifika frågor tas upp med varje nämnd, vilka fastställs inför dialogmötena.

Frågeformulär och möte med presidier

En del av den grundläggande granskningen är en självvärdering rörande frågor om mål, uppföljning och intern kontroll. Självvärderingen genomförs av styrelsens och nämndernas presidium. Den efterföljs av ett möte mellan revisionen och presidierna, där svaret på frågorna redovisas och diskuteras.

Dialogmöten med styrelse och nämnder

Resultatet av genomförd självvärdering, genomgång av styrelser och nämnders dokumentation samt övrig information som revisionen fångat upp under året, sammanställs i en rapport som skickas till styrelser och nämnder för sakgranskning och kännedom.

Rapporten diskuteras vid ett avslutande dialogmöte med styrelsen och nämnderna. Vid mötet förs även en dialog kring styrelsens eller nämndens syn på året som gått, hur styrelsen eller nämnden ser på framtiden, samt eventuella övriga frågor från revisionen.

Information på sammanträden

En del i revisorernas granskning är att bjuda in företrädare för verksamheterna till revisorernas sammanträden, för att få information inom områden som revisorerna bedömt vara angelägna.

Kommunrevisorerna

Fördjupade granskningar

Våren 2019

1. Kris och katastrofberedskap (kommun)

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LXO) ska det i varje kommun finnas en krisledningsnämnd för att fullgöra uppgifter då extraordinära händelser i fredstid inträffar. En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma beslut och insatser av en kommun (t.ex. extrem väderlek, långvarigt elavbrott etc.). I lagstiftningen regleras bl.a. kommunernas skyldighet att ta fram risk- och sårbarhetsanalyser och kommunernas ansvar för den fredstida krishanteringen i det egna geografiska området. Lagen syftar till att kommunerna ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid.

Kommunen ansvarar således för att den kommunala verksamheten fungerar så störningsfritt som möjligt. Ansvaret omfattar även de delar som externa entreprenörer utför för kommunens räkning. Kommuner ska verka för en säker och trygg kommun genom att förebygga och hantera risker, förluster, störningar och skador på grund av oförutsedda händelser. Genom god planering ska kommunen förhindra eller minimera negativa konsekvenser för anställda, kommuninvånare, verksamhet, egendom, ekonomi och miljö. Om negativa konsekvenser ändå uppstår ska beredskap finnas för detta.

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsens arbetsutskott utgör krisledningsnämnd i Umeå kommun och ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Syftet med granskningen är att bedöma om krisledningsnämnden (personunion med kommunstyrelsens arbetsutskott) säkerställer en tillräcklig kris- och katastrofberedskap.

2. Kvalitetsuppföljning inom äldreomsorgen

Vård och omsorgsverksamhet idag innebär en mängd olika utmaningar. Kraven på verksamheterna ökar hela tiden inte minst utifrån de demografiska utmaningarna. I denna miljö är det av stor vikt att äldrenämnden och de förvaltning tillskapat ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa kvaliteten i de tjänster man tillhandahåller.

Med systematiska arbetssätt menar vi att nämnden har en planering för hur verksamheten ska bedrivas, genomföra arbetet och därefter följa upp utfallet och vidtar åtgärder som skapar förutsättning för kvalitet genom ständiga förbättringar.

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Det finns krav på riskanalys,

Kommunrevisorerna

egenkontroll, utredning av avvikelser, personalens medverkan i kvalitetsarbetet och dokumentationsskyldighet. Ledningssystemet möjliggör ordning och reda i verksamheten så att händelser som kan leda till vårdskador, missförhållanden eller andra avvikelser från de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter kan förebyggas.

Inom äldreområdet verksamhet, och främst inom ordinärt boende, finns en större mängd olika utförare, vilket ställer särskilda krav på nämnden avseende kvalitetssäkring.

Syftet med granskningen är att bedöma om äldreområdet har ett ändamålsenligt och effektivt kvalitetsledningssystem som lever upp till krav i lagstiftning och föreskrifter samt mål och värdegarantier.

3. Kontroll och uppföljning av externa utförare inom personlig assistans (LSS)

Socialtjänstlagen säger att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet (3 kap 3 §). Kvaliteten i verksamheterna ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Det gäller samtliga verksamheter oavsett driftsform.

Inom socialtjänsten förekommer externa utförare inom flera områden och som anlitas utifrån olika förfaranden. Enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) kan de som har en funktionsnedsättning få olika former av stöd i vardagen. En av de tio insatser som kan sökas enligt LSS är personlig assistans. Personlig assistans är ett personligt utformat stöd som ges i olika situationer av personliga assistenter. Detta stöd regleras i lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 9§). Assistans kan utföras av kommunen, genom att den funktionshindrade är arbetsgivare för sina assistenter eller av privata utförare.

Flera av verksamheterna som drivs av privata utförare¹ är tillståndspliktiga och står under tillsyn av Inspektionen för vård och omsorg. Det innebär inte att kommunen kan avstå från att göra kontroller och uppföljning av de aktörer som anlitas.

Kommuner och landsting är huvudmän för kommunala angelägenheter som överlämnats till privata utförare. En uttrycklig skyldighet infördes i kommunallagen från 1 januari 2015 för kommuner och landsting att kontrollera och följa upp verksamhet som bedrivs av privata utförare. Genom avtal ska de tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över. Förändringen innebar också att fullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Syftet med programmet är att tillse att det finns struktur och styrning på uppföljningen och kontrollen.

Kommunfullmäktiges program ska gälla all den verksamhet som kommuner upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden.

¹ En privat utförare är en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Med en privat utförare avses inte kommunala företag (Prop. 2013/14:118).

Kommunrevisorerna

Syftet med granskningen är att bedöma om individ- och familjenämnden har säkerställt en tillräcklig kontroll över verksamhetens kvalitet vid anlitande av externa utförare inom personlig assistans (LSS).

4. Förutsättningar för elevers utveckling i grundskolan

Varje elev har rätt att få den stimulans, det stöd och de extra anpassningar som behövs för att nå så långt som möjligt inom den ordinarie undervisningen. Om skolan misstänker att eleven trots detta inte kommer att nå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen ska skolan ge eleven särskilt stöd. Rätten till särskilt stöd är kopplad till rätten att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller till att eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Även elever som lätt når målen ska ges stimulans och förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt utifrån den nivå som de befinner sig på. Till denna grupp hör också särskilt begåvade elever. Det är viktigt att huvudmannen arbetar för att höja motivationen hos dessa elever.

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden genom sin styrning och uppföljning säkerställer att alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver utifrån sina egna förutsättningar och behov enligt skollagens krav.

5. Detaljeringsnivå på bygghandlingar, forts på förstudie

Revisorerna har under 2018 genomfört en förstudie avseende handläggningen av ansökan om bygglov i Umeå kommun. Förstudien visade att endast drygt 50 % av ansökningarna var kompletta inom 14 dagar och inom 30 dagar var drygt 70 % av ansökningarna kompletta. Förstudien gav även indikationer på att det är höga detaljeringskraven för de handlingar som ska bifogas ansökan och att det alltid är upp till den sökande att åtgärda eventuella problem.

När det gäller myndigheternas serviceskyldighet finns det i den nya förvaltningslagen (2017:900) bestämmelser som reglerar dels att myndigheterna ska se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla och att den enskilde får sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen, dels att om en framställning är ofullständig så ska myndigheterna i första hand hjälpa den enskilde till rätta. Myndigheten får dock besluta att förelägga den enskilde att avhjälpa en brist som finns kvar, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för en prövning i sak.

Syftet med förstudien är att på en mer fördjupad nivå undersöka vilka brister de inkompletta handlingarna innehåller och i vilken mån bestämmelserna avseende serviceskyldigheten efterlevs i samband med handläggningen av bygglovsansökningar.

6. Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar kommer att följas upp:

- Målprocessen med utgångspunkt från målet om jämställdhet (2016)
- Samverkan mellan landstinget och Umeå kommun i vården av multisjuka äldre (2016)

Kommunrevisorerna

- Inköpsprocessen (2017)
- Upphandling (2017)

Hösten 2019

7. Kommunens strategiska investeringsprocess

Umeå kommun växer och kommunfullmäktige har fastställt visionen att Umeå ska ha 200 000 invånare senast år 2050. Fullmäktiges övergripande mål är att Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet utifrån visionen. Att Umeå växer ställer krav på en välfungerande investeringsprocess.

Årligen beslutas om omfattande investeringsvolym, vilket påverkar kommunens ekonomi under många år framöver. Således är det av stor väsentlighet att planering, beredning av beslut, projektstyrning, kontroll och uppföljning av investeringar fungerar ändamålsenligt och i enlighet med fullmäktiges mål.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig investeringsprocess som omfattas av en tillräcklig intern kontroll.

8. Projektstyrning för investeringsprojekt

I en expansiv kommun som Umeå är investeringsprojekten betydande. Umeå kommuns investeringsbudget och plan uppgår för kommande fyraårsperiod till ca 1,0-1,5 mdkr per år. I de tidigare granskningar som revisionen genomfört av hantering och redovisning av investeringsprojekt har revisorerna funnit brister. Revisorerna har bland annat noterat att rutinbeskrivningar inte dokumenterats och återfunnits samlat, att investeringsprojekt försenas och fördröjas samt inte aktiveras som tillgång i tid.

Att den interna projektstyrningen och interna kontrollen i investeringsprojekten är tillfredsställande är väsentlig och utgör grund för god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen och tekniska nämnden har säkerställt en ändamålsenlig projektstyrning för investeringsprojekt, vilket innebär att investeringsprojekt omfattas av en tillräcklig styrning och intern kontroll. Syftet är även att kontrollera huruvida berörda regelverk efterlevs.

9. Attraktiv arbetsgivare - lönepolitik och lönebildning

I kommunens övergripande kompetensförsörjningsplan framhålls att kompetenta och engagerade medarbetare är Umeå kommuns viktigaste resurs och kompetensförsörjningen är en av kommunens och övriga arbetsgivares största utmaningar de närmaste åren². För att hantera denna utmaning är lönebildningen en angelägen fråga för att rekrytera och behålla

² Övergripande kompetensförsörjningsplan 2016-2019 (KS-2015/00353)

Kommunrevisorerna

medarbetare och vara en attraktiv arbetsgivare. Lönebildning är ett strategiskt styrmedel för verksamheten. Lönen ska vara individuell och differentierad utifrån ansvar, resultat och måluppfyllelse och goda prestationer ska belönas. På så sätt kan duktiga medarbetare spurras och bidra till att verksamheten utvecklas. I den övergripande kompetensförsörjningsplanen framgår att Umeå kommun behöver fortsätta att utveckla arbetet med lönebildning för att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna konkurrera om den framtida arbetskraften.

Ansvar för arbetet är fördelat mellan personalnämnden och övriga nämnder. Personalnämnden svarar för att det finns en enhetlig och sammanhållen lönepolitik i kommunen. Personalnämnden beslutar även i strategiska arbetsgivarfrågor, dvs. personalpolitik, lönebildning och pensioner. Respektive nämnd ansvarar i sin tur för sin förvaltning, dess organisation och kompetensförsörjning samt har det operativa personalansvaret och övergripande arbetsmiljöansvaret för förvaltningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om personalnämnden säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av kommunens lönepolitik och lönebildning. Granskningen syftar även till att bedöma hur nämnder och styrelse säkerställt att övergripande mål, strategier och övriga styrdokument avseende löner och lönesättning efterlevs.

10. Psykisk ohälsa hos barn och unga

Andelen barn och unga med psykiska besvär har ökat markant i Sverige och omkring 10 procent av flickor, pojkar och unga män har någon form av psykisk ohälsa, utifrån uppgifter i Socialstyrelsens nationella hälso- och dataregister 2016. Motsvarande siffra för unga kvinnor är 15 procent. Andelen med psykisk ohälsa är högre bland barn och unga vuxna med svåra psykosociala förhållanden, men förekomsten av psykisk ohälsa ökar även generellt. Detta kan tyda på att orsaker till ökningen går att finna i miljöer där de flesta ungdomar vistas, exempelvis under skolperioden eller vid inträdet på arbetsmarknaden och till vuxenlivet.

Skolinspektionen framhåller i en av sina rapporter³ skolans centrala roll vad gäller barns psykiska hälsa. Om en skola har ett väl fungerande arbete med att upptäcka och förebygga psykisk ohälsa samt med att främja en god psykosocial miljö så kan skolan öka ungdomars styrka och förmåga att motstå psykiska besvär. Vid avsaknad av ett sådant arbete eller i samband med en problematisk miljö i skolan kan utfallet bli det omvända.

Sedan den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010 ska en samlad elevhälsa finnas med krav på tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande, förebyggande och bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. I lagen anges att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål

Utöver skolan så finns det inom kommunen och regionen även andra verksamheter som arbetar med att ge barn och unga stödinsatser för att de exempelvis ska klara kraven i skolan, uppleva god livskvalitet och ha möjlighet till en god delaktighet i samhället. För att

³ Skolinspektionen (rapport 2015:05). Elevhälsa – Elevers behov och skolans insatser.

Kommunrevisorerna

stärka den psykiska hälsan bland barn och unga och för att minska risken för mer omfattande insatser senare i livet är förebyggande arbete och tidiga insatser viktiga. För att klara av detta krävs samverkan mellan skola, individ- och familjeomsorg och primärvård.

Syftet med granskningen är att bedöma om för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt individ- och familjenämnden säkerställt en välfungerande samverkan och ett ändamålsenligt förebyggande arbete vad avser psykisk ohälsa bland barn och unga.

11. Uppföljning av frånvaro inom gymnasieskolan

Skollagen reglerar vilka rättigheter och skyldigheter elever och vårdnadshavare har. Enligt 15 kap. 16 § skollagen, ska gymnasieelever delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Det är rektorns skyldighet att utreda upprepad och längre frånvaro, såväl giltig som ogiltig. Omfattande frånvaro är en varningssignal om att en elev riskerar att inte klara av sin utbildning. Det är viktigt att utreda orsaker till frånvaro så att eleven kan få det stöd som behövs för att uppnå utbildningsmålen. Utredningens omfattning och form bör avgöras i det enskilda fallet men det är viktigt med dokumentation och uppföljning. En utredning behöver dock endast göras om den bedöms som nödvändig. Huvudmannen ansvarar för att skolenheten och rektorerna får förutsättningar att uppmärksamma och utreda elevers frånvaro.

Syftet med granskningen är att bedöma om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har säkerställt en tillräcklig kontroll av uppföljning av frånvaro i gymnasieskolan.

12. Lantmäteriverksamheten

Umeå kommun är en av ett 40-tal av Sveriges kommuner som har en kommunal lantmäterimyndighet. De kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM) ansvarar för lantmäteriförrättningar och bildande av samfällighetsföreningar inom den egna kommunen. Detta gör att KLM handlägger ärenden om exempelvis fastighetsbildning, fastighetsbestämning, särskild gränsutmärkning och fastighetsregistrering.

I Umeå kommun ingår Lantmäterimyndigheten organisatoriskt under byggnadsnämndens verksamhet och ansvarar för fastighetsbildningen och fastighetsregistret inom kommunen. Lantmäteriet ansvarar även för kommunens grundläggande landskapsinformation och fastighetsdata. Verksamheten genomför även tekniska arbeten och fastighetsrättslig service åt andra förvaltningar och allmänheten. Verksamheten baseras främst på den reglering som görs i Fastighetsbildningslag (1970:988) och är certifierad enligt ISO 9001.

För verksamheten inom lantmäteriet är målet definierat till att "verka för att hålla en god kvalitet av kartdata samt utföra produkter och uppdrag med modern teknik." samt att verksamheten ska hålla en "hög servicegrad till kunder, sakägare och kommunmedborgare." Lantmäteriverksamheten har en betydande roll för att ny teknik inom kartområdet används inom kommunens verksamheter.

Kommunrevisorerna

Syftet med granskningen är att bedöma om byggnadsnämnden säkerställt en ändamålsenlig lantmäteriverksamhet med utgångspunkt från de mål fullmäktige fastställt för verksamheten samt huruvida den interna kontrollen är tillräcklig.

13. Kvalitet i räddningstjänstens verksamhet

En kommun har lagstadgad skyldighet att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt ansvara för räddningstjänsten. Kommunen ska ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och ett handlingsprogram för räddningstjänst. Av handlingsprogram för förebyggande verksamhet ska målet för kommunens verksamhet samt de risker som finns i kommunen anges. Handlingsprogram för räddningstjänsten ska ange vilken förmåga kommunen har och avser att skaffa sig för att genomföra räddningsinsatser. Programmen ska antas av fullmäktige. Skyldigheten utgår från lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Den 1 januari 2018 bildades Umeåregionens brand- och räddningsnämnd med uppdrag att inom ramen för sitt uppdrag verka för att skapa trygghet i medlemskommunerna (Umeå, Robertsfors och Vindelns kommuner). Den gemensamma nämnden ingår i Umeå kommuns organisation.

Av den gemensamma brand- och räddningsnämndens reglemente framgår att nämnden ska ansvara för förebyggande och räddningsverksamheten i medlemskommunerna i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna inom ramen för lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Huvudansvaret för samordning av kommunernas arbete med skydd mot olyckor ligger dock kvar i respektive kommun (1 kap. 6 § LSO). Nämnden ska även svara för kommunernas uppgifter enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor samt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa allvarliga kemikalieolyckor.

Syftet med granskningen är att bedöma om Umeåregionens brand- och räddningsnämnd säkerställt en ändamålsenlig verksamhet, med utgångspunkt från fullmäktiges mål samt från berörd lagstiftning. Vidare syftar granskningen till att bedöma huruvida det föreligger en tillräcklig intern kontroll.

Kommunrevisorerna

Samordnad revision och lekmannarevision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess företag är ett viktigt instrument för ägarens (kommunfullmäktiges) kontroll och uppföljning. Lekmannarevisorerna granskar därför även den verksamhet som bedrivs i bolagen. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande styrbildningsperspektiv där ägardirektiven och kommunstyrelsens uppsikt är viktiga inslag. I sin granskning samverkar lekmannarevisorerna med den auktoriserade revisorn och träffar bolagens ledning vid flera tillfällen varje år.

Lekmannarevisorns uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följs. Granskningen ska ske enligt god sed och resulterar i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via bolagens styrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för kommunen.

Enligt god sed ska även en samverkan ske med respektive bolags auktoriserade revisor för avstämning av sina olika granskningar. Former för detta finns fastställda.

Lekmannarevisorernas granskning kommunala bolag

Lekmannarevisorerna kommer att utifrån sin risk- och väsentlighetsbedömning genomföra grundläggande granskning och fördjupad granskning av de kommunala bolagen.

Inom ramen för den grundläggande granskningen tar lekmannarevisorerna del av protokoll, beslutsunderlag och andra handlingar. Såsom beskrivits ovan kommer lekmannarevisorerna att träffa bolagens ledningar för en fördjupad dialog om bolagets verksamhet. Syftet med dialogen är att få ledningens syn och svar på ett antal riktade frågor samt att få information om bolagets utveckling och den interna kontrollen i verksamheten.

Utifrån sin risk- och väsentlighetsbedömning avser lekmannarevisorerna att genomföra fördjupade granskningar inom följande områden:

Våren 2019

1. Kris och katastrofberedskap (bolag)

Enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LXO) ska det i varje kommun finnas en krisledningsnämnd för att fullgöra uppgifter då extraordinära händelser i fredstid inträffar. En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma beslut och insatser av en kommun (t.ex. extrem väderlek, långvarigt

Kommunrevisorerna

elavbrott etc.). I lagstiftningen regleras bl.a. kommunernas skyldighet att ta fram risk- och sårbarhetsanalyser och kommunernas ansvar för den fredstida krishanteringen i det egna geografiska området. Lagen syftar till att kommunerna ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid.

Kommunen ansvarar således för att den kommunala verksamheten fungerar så störningsfritt som möjligt. Då en betydande del av Umeå kommuns verksamhet bedrivs i bolagsform är det även av väsentlighet att granska de bolag som ingår i kommunens bolagskoncern.

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsens arbetsutskott utgör krisledningsnämnd och ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om bolagsstyrelserna säkerställer en tillräcklig kris- och katastrofberedskap.

2. Kartläggning bolagsordningar

En kartläggning av bolagsordningarna i Umeå kommuns majoritetsägda bolag kommer att genomföras.

Syftet med kartläggningen är att bedöma huruvida bolagsordningarna för Umeå kommuns majoritetsägda bolag uppfyller kommunallagens krav.

Hösten 2019

3. Kollektivtrafik

Enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik ansvarar landstinget och kommunerna inom ett län gemensamt för den regionala kollektivtrafiken, om de inte kommit överens om att antingen landstinget eller kommunerna ska bära ansvaret.

I Umeå kommun ansvarar Umeå kommunföretag AB(UKF) för kollektivtrafiken inom kommunens geografiska gränser. Detta på uppdrag av kommunfullmäktige. I uppdraget ingår att planera, utveckla och upphandla trafikutövare tillsammans med Länstrafiken i Västerbotten, som ansvarar för att upphandla både den lokala och regionala trafiken i Västerbotten.

Inom UKFs ansvarsområde är lokaltrafiken i Umeå (Ultra), övrig busstrafik med start och slutpunkt inom Umeå kommun (t ex Sävar, Holmsund/Obbola), ringbilstrafiken i Umeå kommun samt färjetrafik mellan Norrbysskär och Norrbyn.

Syftet med granskningen är att bedöma om UKF's styrelse har säkerställt en tillräcklig intern kontroll över kollektivtrafikens kvalitet vid anlitande av externa trafikutövare.